

Innst. S. nr. 335

(2000-2001)

Innstilling fra kommunalkomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Hilde Frafjord Johnson, Odd Einar Dørum, Magnhild Meltveit Kleppa og Anita Apelthun Sæle om etablering av en hospitantordning innenfor rammen av utlendingsloven

Dokument nr. 8:114 (2000-2001)

Til Stortinget

Sammendrag

I dokumentet fremmes det følgende forslag:

I

Stortinget ber Regjeringen utrede en hospitantordning for midlertidig opphold i Norge med sikte på etablering fra 1. januar 2002. Hospitantordningen må operere innenfor klare rammer, herunder under forutsetning av retur ved engasjementets slutt.

II

Stortinget ber Regjeringen fremme de nødvendige forslag til endringer i utlendingsforskriftene slik at en hospitantordning kan etableres."

I dokumentet vises det til at det i flere land finnes ordninger for midlertidig opphold for utlendinger. Både i Canada og USA er slike former for hospitantordninger en for lengst etablert praksis, med midlertidige oppholdstillatelser for arbeid og/eller studier og bosetting i såkalte vertsfamilier. Familiene er kvalitets-sikret og ordningene fungerer jevnt over godt. I Norge finnes ingen slike ordninger.

Forslagsstillerne mener det er behov for etablering av en form for hospitantordning som gir enkeltmennesker mulighet til midlertidig opphold i Norge, under den klare forutsetning at retur skjer til avtalt tid.

Det må settes opp klare kriterier for hvordan den skal fungere. I utgangspunktet bør det være mulig å bli godkjent som hospitant for en periode på eksempelvis maksimum 3 år, med et opplegg for utdanning, arbeid, engasjement eller frivillig innsats som er knyttet opp til institusjoner eller organisasjoner i Norge. Hensikten bør være å styrke egen kompetanse. En hospitantordning forutsetter bosetting i vertsfamilier og en kvalitets-sikring av disse.

Utlendingsforskriftene § 4 første ledd ny bokstav h & § 2a tredje ledd, samt § 5 annet ledd bokstav a og § 5 tredje ledd bokstav d som trådte i kraft 1. januar 2000, vil være særlig aktuelle i forhold til en slik hospitantordning.

Forslagsstillerne mener at det ikke bør legges opp til at det offentlige får noe eget finansieringsansvar i tilknytning til ordningen, slik tilfellet er for fredskorpsdeltakerne. Skulle uforutsette forhold oppstå, slik at et finansieringsbehov oppstår, vil hospitantene måtte komme inn under de ordinære sosiale ordningene som ellers forefinnes for alle med opphold i Norge, hvilket også må gjelde rettigheter i helse- og sosialsystemet for øvrig.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, lederen Berit Brørby, Odd Eriksen, Aud Gaundal, Einar Johansen og Leif Lund, fra Kristelig Folkeparti, Anita Apelthun Sæle og Ivar Østberg, fra Høyre, Sverre J. Hoddevik og Einar Johansen, fra Fremskrittspartiet, Torbjørn Andersen og Lodve Solholm, fra Senterpartiet, Magnhild Meltveit Kleppa, og fra Sosialistisk Venstreparti, Karin Andersen, mener at utveksling av kompetanse mellom nasjoner og enkeltpersoner er svært viktig, og komiteen vil påpeke at dette kan gjøres på flere måter.

Komiteen vil vise til at utlendingsloven allerede i dag åpner for å gi tillatelse til tidsbegrenset opphold i Norge. Komiteen ser likevel at dagens regelverk ikke dekker behovet på en tilfredsstillende måte.

Komiteen vil vise til at USA og Canada har slike former for hospitantordninger. Komiteen mener at

en slik ordning må utredes, og at det må settes opp klare kriterier for hvordan den eventuelt skal fungere.

Komiteen mener den skissen som er gitt av en hospitantordning i dokumentforslaget ikke gir tilstrekkelig grunnlag til å ta stilling til om en slik hospitantordning bør innføres. Komiteen vil vise til at Kommunal- og regionaldepartementet i vedlagte brev av 28. mai 2001 til komiteen mener at det ikke er et behov for en ordning som dette. Komiteen mener det er behov for en langt mer grundig utredning av spørsmålet om en hospitantordning skal innføres og hvordan et regelverk rundt denne bør se ut. Komiteen er særlig opptatt av at det må være klare ansvars- og finansieringsregler for hospitantens opphold, og at dette ikke må bli en ordning for import av billig arbeidskraft, men at det er ryddige rammer rundt en slik ordning.

Komiteen foreslår:

"Stortinget ber Regjeringen utrede behovet for, og rammer og regelverk for en eventuell hospitantordning innenfor utlendingsloven, og legge frem en sak om dette på en egnet måte."

Komiteens tilråding

Komiteen har ellers ingen merknader, viser til dokumentet og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

I

Stortinget ber Regjeringen utrede behovet for, og rammer og regelverk for en eventuell hospitantordning innenfor utlendingsloven, og legge frem en sak om dette på en egnet måte.

II

Dokument nr. 8:114 (2000-2001) - forslag fra stortingsrepresentantene Hilde Frafjord Johnson, Odd Einar Dørum, Magnhild Meltveit Kleppa og Anita Apelthun Sæle om etablering av en hospitantordning innenfor rammen av utlendingsloven - vedlegges protokollen.

Oslo, i kommunalkomiteen, den 7. juni 2001

Berit Brørby
leder

Lodve Solholm
ordfører

Erna Solberg
sekretær

Vedlegg

Brev fra Kommunal- og regionaldepartementet v/statsråden til kommunalkomiteen, datert 28. mai 2001

Forslag fra stortingsrepresentantene Hilde Frafjord Johnson, Odd Einar Dørum, Magnhild Meltveit Kleppa og Anita Apelthun Sæle om etablering av en hospitantordning innenfor rammen av utlendingsloven, dok. 8:114 (2000-2001)

Forslagsstillerne ber regjeringen om å utrede en hospitantordning for midlertidig opphold i Norge, der formålet er å skape forutsigbarhet, ryddighet og fleksibilitet for utlendinger som ønsker å utvikle egen kompetanse i Norge i en avgrenset tidsperiode.

Det vises i forslaget fra representantene Frafjord Johnson, Dørum, Meltveit Kleppa og Apelthun Sæle til at land som USA og Canada i dag har en etablert hospitantpraksis på dette området. Jeg anser det likevel som mer nærliggende for Norge å sammenligne oss med våre nordiske naboer. Per i dag har verken Sverige eller Danmark en slik hospitantordning i sitt regelverk.

Utlendingsloven åpner allerede for å gi tillatelse til tidsbegrenset opphold i Norge, i en rekke tilfeller der kompetanseutvikling vil være en viktig motivasjon for søkerne. Jeg viser til at utlendingsforskriften §§ 4, 4a og 5, lister opp tidsbegrensede oppholds- og arbeidstillatelser knyttet til blant annet utdanning, forskning, kunst, idrett, misjon, gjestearbeid i landbruket, fredskorpsdeltagere og praktikant-, trainee- og au pair-ordninger. Jeg kan for øvrig også vise til at Norge nylig har inngått en avtale med Australia om en ordning med

arbeidsferievisum for unge mennesker under 30 år. Australsk ungdom vil som følge av dette kunne oppholde seg i Norge i inntil 12 måneder, og i denne tiden kunne ta arbeid her for å "supplere reisekassen".

De ovennevnte ordningene favner vidt, og jeg kan ikke se et umiddelbart behov for på det nåværende tidspunkt å utrede en generell hospitantordning for personer som ikke omfattes av de ulike kategoriene som gjeldende regelverk allerede har bestemmelser om.

En slik ordning ville kreve en grundig utredning, også av de økonomiske og administrative konsekvensene. Jeg har forståelse for intensjonen bak forslaget, men anser imidlertid at vi allerede har ordninger som i stor grad ivaretar de hensynene forslagsstillerne legger vekt på, slik det er redegjort for ovenfor. Å definere klare kriterier for hvordan en slik ordning skal fungere, og å avgjøre hvilke personer som vil falle inn under ordningen, synes ikke uproblematisk. Jeg legger vekt på at en slik ordning også vil medføre en merbelastning for utlendingsforvaltningen.

I forbindelse med den varslede gjennomgangen av utlendingslovgivningen, arbeider departementet nå med å nedsette et lovutvalg. Et viktig hensyn i utvalgets arbeid vil være å legge til rette for forenkling, ryddighet og forutsigbarhet i regelverket. Jeg utelukker ikke at en slik hospitantordning vil kunne være et tema som kan komme opp i dette lovutvalgets arbeid.